

penitentiæ superant, & sapientiâ foris præcedunt... Ut de conjugis taceam, quæ ob amorem Dei separata sunt, quorum magna nobis suppetit copia; certe Ferratensis Monasterii, cui indignus deservio, quondam nobilis Abbas & Presbyter Sigulfus, qui usque ad senium Canonico habitu laudabiliter vivebat, sponte se potestate exiit, & nostram, hoc est, Monasticam Religionem assumpsit; atque donec diem obiret, suo passus est subijci discipulo, quem ipsius voluntate ac Fratrum consensu Imperator Ludovicus memorato loco Abbatem prefecerat. Quin etiam Decessor vester beata memoria Aldricus, qui præfati Caesaris iussu, & mirabili bonorum amissu, nobis, cum esset Abbas, ablatu, & Ecclesia Senonica Pontifex factus est, ad nos immutabiliter proposuerat regredi, Episcopali cura omissa, quando hanc vitam, ut credimus, feliciore mutavit. Quis hos viros Canones ignorasse dicat, nisi prius ipse desipiat? ... Ceterum, ut mea & multorum fert opinio, nullus intra sanctam Ecclesiam Ordo est, ubi certius promereri Deum fidelis anima possit, quam si Monastica Discipline studeat propositum integre observare. Verum nos magnificere videmur, Beatus Gregorius, cuius tanta in Ecclesia resplendet Auctoritas, Patrem nostrum Benedictum his verbis commendat: Scripsi Monachorum Regulam discretionem præcipuam, sermone luculentam. Sanctus autem Benedictus Sacerdotes suscipi in Monasterium & posse & debere ostendit, cum, quamquam non facilem, tamen eis permittat ingressum, & retinendi Officium ex Abbatis fustione præbet Auctoritatem. Quod nullo modo faceret, si soli admittendi essent criminosi. Nam & eos quidem interdum, sed difficillime & vehementer compunctos recipimus. Venit enim Filius hominis querere & salvare quod perierat.

SCHOLIION.

In hoc Articulo, Num VI. pag. 162. Editionis primæ, Religiosi Censores hanc propositionem notant: Causa major deferenda ad Episcopum, debet prius à proprio Episcopo ventilari.

R. De Causis majoribus ne verbum quidem ullum habetur eo loci. De Clericorum Causis, Presbyterorum scilicet, Diaconorum & inferiorum Ordinum loquor. Joannis Octavi Pontificis Maximi verba profero, qui Episcopos-Causam Presbyterii prius ventilare & subtili examine discutere debuisse scribit secundum Canones; ac demum si quid dubium sibi seu difficile videretur, ad summum ipsam Pontificem referre more præso, ejusque Decretum exposcere.

ARTICULUS V.

De Monachis, & Sanctimonialibus.

Regula S. Benedicti sub Caroli Magni & Ludovici Pii Imperio ubique recepta erat in Gallia, Germania, & Italia, ita ut sola in Monachorum Cœnobiiis dominaretur. Id constat ex Concilio Aquisgranensi anni DCCCII. de quo Annales veterissimi, qui in anno DCCCXVII. desinunt, à Petro Lambecio editi, Tom. II. Bibliothecæ Cæsareæ, Cap. V. ita memorant ad annum DCCCII. Et mensè Octobrio congregavit Carolus Magnus universalem Synodum in jam nominato loco: & ibi fecit per Episcopos cum Presbyteris seu Diaconibus relegendos Canones, quos Sancta Synodus recepit, & Decreta Pontificum, & pleniter iussit ea tradi coram omnibus Episcopis, Presbyteris & Diaconibus. Similiter in ipsa Synodo congregavit universos Abbates & Monachos qui ibi aderant, & ipsi inter se Convenerunt faciebant, & legerunt Regulam Sancti Patris Benedicti, & eam tradiderunt Sapientes in conspectu Abbatum & Monachorum, ... Et tunc fuisse ejus generalis super omni-

nes Episcopos, Abbates, Presbyteros, Diaconos, seu universo Clero facta est, ut unusquisque in loco suo, juxta constitutionem Sanctorum Patrum, sive in Episcopatibus, sive in Monasteriis, aut per universas Sanctas Ecclesias, ut Canonici juxta Canones viverent, & quicquid in Clero aut in populo, de culpis aut de negligentis apparuerit, juxta Canonum Auctoritatem emendassent. Et quicquid in Monasteriis seu Monachis contra Regulam Sancti Benedicti factum fuisset, hoc ipsum juxta Regulam Sancti Benedicti emendare fecissent. Eadem habet Chronicon Moissiacense ad annum DCCCII. Idem constat ex Capitulari Interrogationis, quod anno Imperii sui undecimo Carolus Magnus edidit, in quo plurimas inter quæstiones, quas Episcopis & viris eruditis suarum ditionum solvendas proponit, XII. legitur: De conversatione Monachorum, & utrum aliqui Monachi esse possint præter eos qui Regulam Sancti Benedicti observant. Inquirendum etiam, si in Gallia Monachi fuissent, priusquam traditio Regule Sancti Benedicti in has Parochias pervenisset. Idem constat ex Concilio Moguntino anni 813. in quo confedisse dicuntur ex una parte Episcopi; ex altera Abbates & probati Monachi, Regulam Sancti Benedicti legentes, atque tractantes diligenter qualiter Monachorum vitam in meliorem statum perducere potuissent. Et Canone II. ita statutum est de vita Monachorum: Abbates autem censuimus ita cum Monachis suis pleniter vivere, sicut ipsi qui in præsentis Synodo aderant, palam nobis omnibus promiserant; id est, secundum doctrinam sanctæ Regule Benedicti, quantum humana permittit fragilitas. Idem constat ex Concilio Remensi ejusdem anni, Canone nono: Lecta est, inquit, Regula Sancti Benedicti, ut ad memoriam reduceretur Abbatibus minus scientibus, si qui forte adfuerint, qualiter & se, & suos, secundum eandem Regulam custodire valerent, atque gubernare. Idem constat ex Concilio Turonensi III. Canone 25. Et ex Concilio Cabilonensi II. Canone 22. cujus hæc sunt verba: De Abbatibus vero & Monachis idcirco hic pauca scribimus, quia pene omnia Monasteria Regularia in his regionibus constituta, secundum Regulam Sancti Benedicti se vivere fatentur: quæ Beati Benedicti documenta demonstrant qualiter eis vivendum sit. Inquiratur ergo diligenter ubi secundum ipsum Ordinem vivitur, & ubi ab ipso Ordine digressus est, ut juxta ejusdem Beati Viri institutionem vivere cerent, qui se ut ita viverent, cum attestatione professi sunt.

Conventus Aquisgranensis Abbatum Franciæ, anno Christi 817. Ludovici Pii Imperatoris quarto habitus, octoginta Capitula Benedictinæ Regulæ renovavit & confirmavit, nonnullo cum temperamento. Cap. 2. statutum est ut Monachi omnes qui possunt, Regulam memoriter discant. Cap. 3. Ut Officium, juxta quod in Regula Sancti Benedicti continetur, celebrent Monachi, &c. Ex quibus compertum est nullos in ditionibus Ludovici Pii fuisse Monachos, nisi Benedictinos. In Concilio Aquisgranensi II. anni 836. Ludovici Pii Imperatoris 23. Cap. III. Canone 15. hæc disciplinæ in Congregationibus Canonicorum & Monachorum ratio præscribitur: Ut Canonici, secundum id quod continetur in libro, qui de eorum vita collectus, religiose conversemur: Monachi vero secundum traditam à B. Benedicto Regulam unanimiter, quantumcumque posse est, cujusque Religionis regularem vitam in omnibus sciant. Omnes igitur Congregationes Ecclesiasticæ sub Imperio Ludovici Pii erant vel Canonicorum, vel Monachorum Benedictinorum. Idem de Italia judicium esse debet: siquidem Concilium Ticinense anno 1000. celebratum duas tantum Regulas viventes agnos-